

Ústav pre vzťahy štátu a cirkví

Komentár ku kontraktu

Výskum religiozity

Popis činnosti: Monitorovanie pôsobenia cirkví v spoločnosti. Zber, sumarizácia a sprístupnenie najzákladnejších informácií o registrovaných cirkvách a náboženských spoločnostiach v SR. Vyhľadanie a zhromaždenie základných dokumentov o organizácii pravoslávnej cirkvi so vzťahom k nášmu územiu.

Zhromaždenie a spracovanie štatistických údajov o registrovaných cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného výkazu KULT 15-01, sumárne spracovanie výkazu.

Výskum novej a netradičnej religiozity a kvázireligiozity (funkčných alternatív religiozity) – moderné formy religiozity v súčasných spoločnostiach. Analýza pôsobenia nových náboženských smerov na Slovensku s dôrazom na štúdium spoločensky nebezpečných fenoménov – prevencia kriminality v oblasti nábožensky a národnostne motivovaného extrémizmu. V oblasti netradičných foriem religiozity a spirituality: odborná štúdia o základných textoch špecifickej duchovnej cesty východného kresťanstva – hesychazme.

Budovanie a aktualizácia informačnej databázy z oblasti novej a netradičnej religiozity a informačná činnosť pre verejnosť, najmä v otázke rizík súvisiacich s religióznym prostredím. Poradenská činnosť pre obete zhubnej religiozity a ich rodinných príslušníkov. Štúdie o vybraných aspektoch religiozity (súčasť ročenky).

Čas trvania: stála činnosť

Zdôvodnenie: Ide o základný výskum. Dokumentačná, analytická, informačno-osvetová, prednášková, posudková, poradenská činnosť je hlavnou náplňou činnosti ÚVŠC, ako jedinej takto špecificky zameranej štátnej inštitúcie, pôsobiacej na nekonfesionalnej báze.

Užívatelia: MK SR a ďalšie ústredné orgány štátnej správy, organizácie v štátnom i neštátnom sektore, vysoké školy, široká verejnosť.

Náklady na činnosť: 1 417 tis. Sk

Spôsob financovania činnosti: podrobnejšie v tabuľke k prílohe č. 1

Zodpovedný pracovník: Mgr. Miroslav Lojda

Odborná spolupráca

Popis činnosti: Rozvíjanie odbornej spolupráce na národnej a medzinárodnej úrovni s odborníkmi a inštitúciami relevantného zamerania (aktuálna výmena informácií, odborné konzultácie), reprezentácia SR v príslušnej oblasti na medzinárodných fórach a odborných podujatiach, plnenie záväzkov plynúcich z členstva v medzinárodných organizáciách, získavanie informácií a kontaktov v zahraničí, prednášky zahraničných odborníkov v SR, ich odborné príspevky v našich publikáciách.

Organizácia prednášok, seminárov, kolokvií a konferencií aj v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy, organizáciami štátneho a neštátneho sektora (napr. stredné a vysoké školy, polícia atď.). Konzultácie pre PPZ SR, MO SR.

Získanie informácií, stanovísk, odborných materiálov o alternatívnych terapiách (kineziológia, Silvova metóda, reiki); získanie publikovateľných štúdií o negatívach a pozitívach liečebných postupov s presahmi do religiozity od relevantných odborníkov.

Pripravenosť občanov SR na službu v krajinách s prevažujúcim náboženstvom islam a v iných kultúrne odlišných krajinách. Prístup stredoeurópskych krajín k západnému Balkánu.

Prijatia zahraničných hostí v rámci domácich podujatí, tlmočenie a preklady, súvisiaca korešpondencia.

Čas trvania: stála činnosť

Zdôvodnenie: Spolupráca s partnerskými organizáciami a inštitúciami príbuzného zamerania doma i v zahraničí – vzájomná výmena informácií, recipročná účasť na odborných podujatiach – patrí k základným činnostiam ústavu a je nevyhnutnou podmienkou pre získavanie potrebných poznatkov a skúseností v oblasti vzťahov štátu a cirkví, no najmä v otázkach pôsobenia nových a netradičných náboženských hnutí.

Užívatelia: MK SR, účastníci konferencií a seminárov, médiá, internet, odborná verejnosť.

Náklady na činnosť: 708 tis. Sk

Spôsob financovanie činnosti: podrobnejšie v tabuľke k prílohe č. 2

Zodpovedný pracovník: Mgr. Silvia Jozefčíaková

Analýza vzťahov štátu a cirkví

Popis činnosti: Dlhodobý výskum vývoja vzťahov štátu a cirkví v SR a vo svete z rôznych aspektov, získavanie a analýza informácií, s dôrazom na multikulturalitu a relativizmus, registráciu cirkví, financovanie a pôsobenie cirkví a náboženských spoločností v spoločnosti, ako aj vznik a pôsobenie nových náboženských hnutí v SR. Monitoring informácií a ich sprostredkovanie ústredným orgánom štátnej správy, odbornej a laickej verejnosti, odborné posudky pre MK SR, MV SR. Analýza a definovanie základných črt a variantov cirkevnej politiky štátu vo všeobecnosti a konkrétne v SR. Odborné analýzy pri tvorbe legislatívnych noriem v prípade požiadania ústredného orgánu štátnej správy (MK SR) a komparácie so zahraničím, odborné výstupy s ambíciou byť podkladom pre formovanie a spôsob výkonu štátnej cirkevnej politiky SR. Štúdium pôsobenia cirkví a náboženských spoločností vo svete a v SR. Zostavenie prehľadu cirkevnopolitických udalostí predošlého roka. Štúdium vzťahov štátu a cirkví v postsocialistických krajinách Európy. Analýza vzťahu cirkví a EÚ. Komparácia legislatívnych noriem riešiacich otázku štátneho uznania, resp. registrácie náboženských spoločenstiev a ich kvalitatívne hodnotenie.

Čas trvania: stála činnosť

Zdôvodnenie: Výskum, prezentácia a zhodnotenie vývoja vzťahov štátu a cirkví v historickej, spoločensko-politickej a kultúrnej retrospektíve a ich sprostredkovanie predovšetkým ÚOŠS a ďalším štátnym organizáciám ako podklad pre legislatívne riešenie vzťahu štátu a cirkví v SR. Spočíva v dokumentačnej, analytickej, informačno-osvetovej, prednáškovej, posudkovej a konzultačnej činnosti.

Užívatelia: ústredné orgány štátnej správy, spolupracujúce inštitúcie, vysoké školy, široká verejnosť.

Náklady na činnosť: 1 417 tis. Sk

Spôsob financovania činnosti: podrobnejšie v tabuľke k prílohe č. 3

Zodpovedný pracovník: ThLic. Michaela Moravčíková